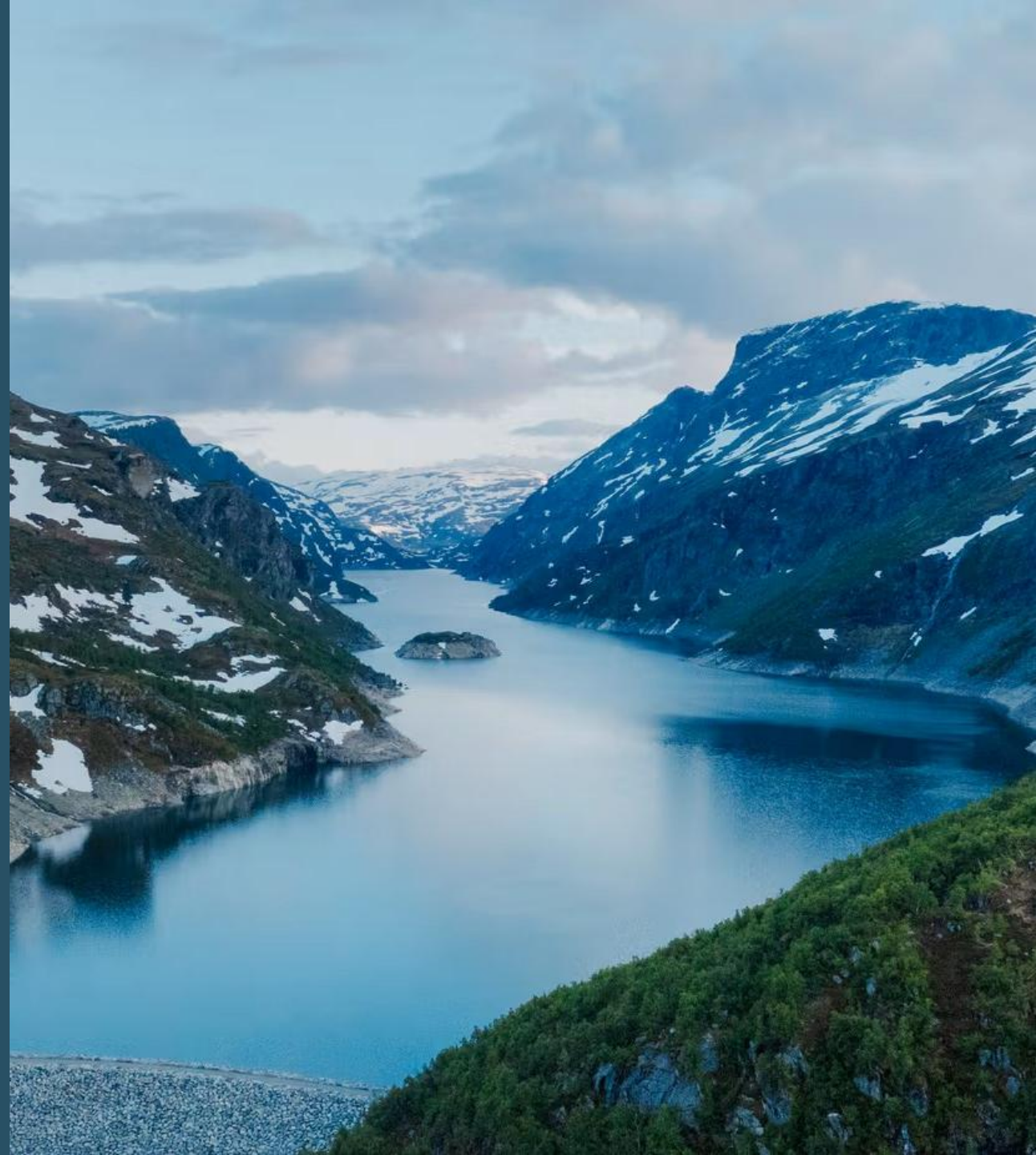

Konsekvensanalyse: Direkte kommunale inntekter som følge av å etablere Låvi kraftverk

På oppdrag for Hafslund Kraft AS

Oktober 2025

THEMA Consulting Group

Innholdsfortegnelse

- 1 Oppsummering av resultater og forutsetninger**
- 2 Beregninger av eiendomsskatt med Låvi kraftverk som eget skatteobjekt
- 3 Beregninger av eiendomsskatt med Låvi kraftverk som felles skatteobjekt med Aurland 1
- 4 Naturressursskatt

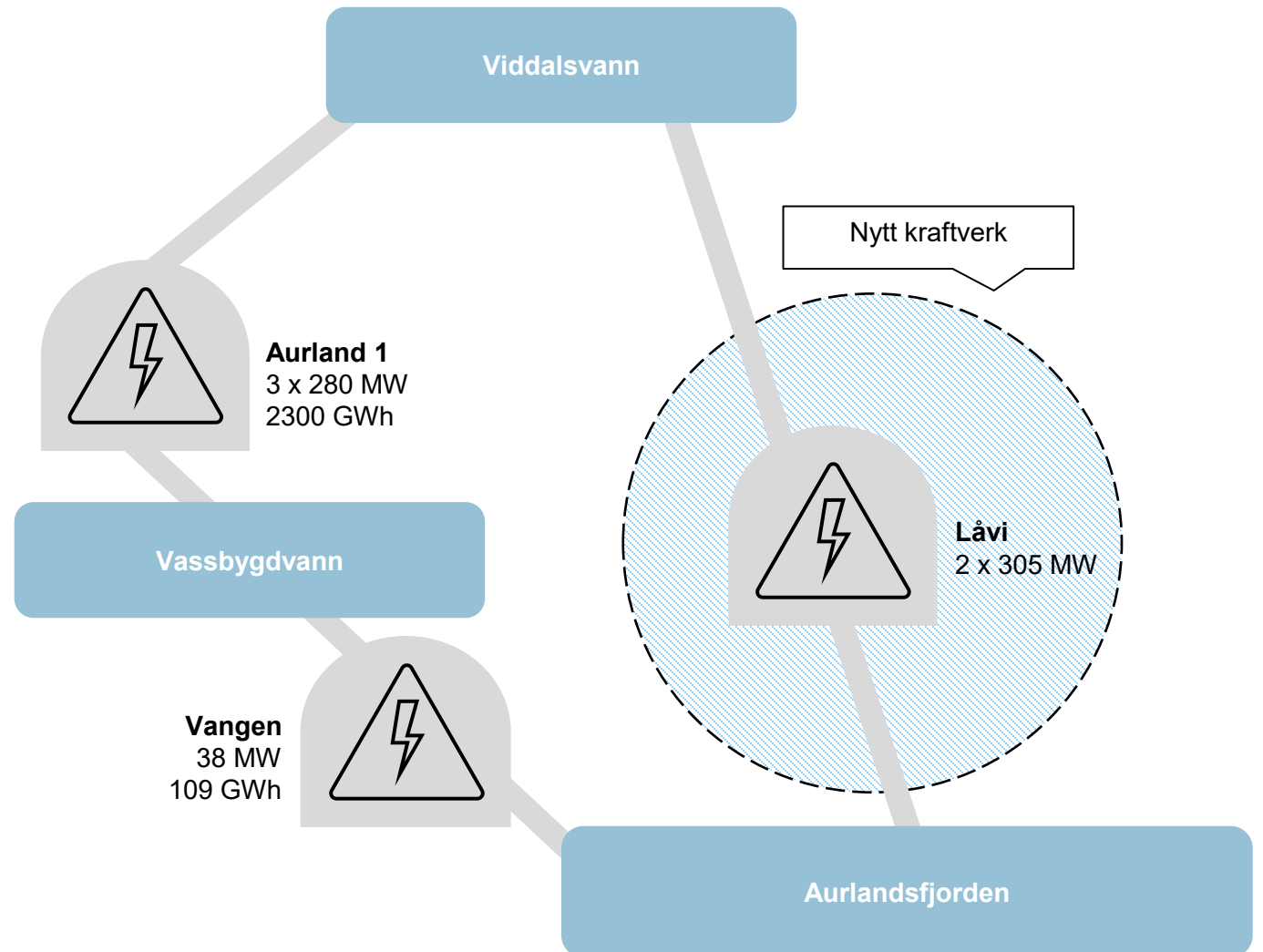
Prosjektbeskrivelse

THEMA Consulting er engasjert av Hafslund for å analysere konsekvensene for kommunale inntekter av en effektutvidelse i Aurland med Låvi kraftverk.

Bakgrunnen for analysen er Hafslunds planer om å utvide kraftproduksjon med et nytt kraftverk med effekt på 610 MW (2 x 305 MW). Dette reiser spørsmål om hvordan utvidelsen vil påvirke kommunale inntekter.

Formålet med denne rapporten er å gi en kort oversikt over de skattemessige implikasjonene av en effektutvidelse, samt vurdere økonomiske konsekvenser. Vurderingen vil omfatte relevante beregninger og faktorer som påvirker skattebelastningen.

Kraftstruktur: Aurland 1, Vangen og Låvi

Store forskjeller i kommunens skatteinntekter avhengig av skatteobjekt og omdisponering

Merinntekter i eiendomsskatt for kommunen

Eiendomsskatten avhenger av flere rettslige forhold som det per nå ikke er tatt endelig stilling til. Den beregnede skatten vil blant annet avhenge av om Låvi kraftverk klassifiseres som et eget skatteobjekt, samt hvordan regelverket for omdisponering av vannfall praktiseres. På bakgrunn av dette har vi utarbeidet fire alternative beregninger.

Eget skatteobjekt **uten** omdisponering: NOK 182.8m

Eget skatteobjekt **med** omdisponering: NOK 178m

Felles skatteobjekt **uten** omdisponering: NOK 6.3m

Felles skatteobjekt **med** omdisponering: NOK 5.3m

Konsesjonskraft- og avgifter

Som følge av investeringen i Låvi Kraftverk forventes en nettoøkning på 50 GWh i kraftproduksjon, men det er ikke beregnet noen direkte økning i kraftgrunnlaget for konsesjonskraft- og avgift utover gjeldende nivåer for Aurland 1 og Vangen.

Naturressursskatt

Naturressursskatt er overskuddsuavhengig og beregnes av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige produksjon de siste sju år. Skattesatsen er 1.34 øre per kWh. Av dette tilfaller 1.13 øre den kommunen kraftverket ligger i, og 0.21 øre fylkeskommunen. Naturressursskatten inngår i inntektsutjevningen av skatteinntekter, hvilket betyr at kommunene og fylkene som skatten betales inn til ikke nødvendigvis er de som sitter igjen med den. Kommunen får en brutto merinntekt på NOK 10m i perioden 2030-2045, ved en 50 GWh økning i kraftproduksjon og omtrent **NOK 4m** i perioden 2030-2045 etter inntektsutjevningen med forutsetning om symmetrisk utjevning på 60% og at Aurland kommune har betydelig inntekt per innbygger over landssnitt.

Forutsetninger og avgrensninger i analysen (1/2)

Bakgrunn og analyseformål, avgrensninger, og leveranser

Hafslund planlegger en kapasitetsutvidelse i Aurland med Låvi Kraftverk, et nytt flaggskipsanlegg med en installert effekt på **2 x 305 MW**. Kraftverket vil overta kapasitet fra Viddalsvann, noe som reduserer middelproduksjonen og oppnådd kraftpris for Aurland 1 og Vangen. Samlet forventes likevel en netto økning i middelproduksjonen på **50 GWh** og en forbedring av vektet oppnådd kraftpris¹. Analysen vurderer hvordan effektutvidelsen påvirker Hafslunds skattepliktige grunnlag, med fokus på **eiendomsskatt og naturressursskatt**.

Avgrensninger:

- › Basert på **dagens skatteregime** - ingen forutsetninger om lovendringer
- › Beregninger bygger på **Statnett sine langsiktige kraftprisprognoser (februar 2025)**
- › Dataunderlag på kraftverk fra **Hafslund**
- › Fokus på skatteimplikasjoner - **ingen vurdering av miljømessige, finansielle eller tekniske aspekter**
- › Byggeperiode i 2029-2032
- › Oppstart 1. januar 2033 for Låvi, med full kapasitet
- › Aurland 1 har en middelproduksjon på 2 366 GWh før Låvi og 1 540 GWh etter. Vangen reduseres fra 109 til 60 GWh ved idriftsettelse av Låvi, som selv har en middelproduksjon på 925 GWh

Leveranser:

- › **Analyse av endringer i eiendomsskatt og naturressursskatt** som følge av effektutvidelsen
- › **Kvantifiserte skatteendringer** for Hafslund, basert på forventet skattepliktig grunnlag
- › **Alle kroneverdier er i nominelle (løpende) kroner, dvs. inflasjonsjustert fra 2025-nivå**

Noter: (1) Oppnådd kraftpris refererer til forholdet mellom den gjennomsnittlige kraftprisen en produsent oppnår for sin produksjon, og den gjennomsnittlige markedsprisen i samme periode. En oppnådd prisrate under 100% indikerer at produsenten selger strøm til en lavere pris enn gjennomsnittlig markedspris, mens en rate over 100% betyr at produsenten har oppnådd en høyere pris enn gjennomsnittet i markedet.

Kildeunderlag

Fra Hafslund

- › Middelproduksjon (med/uten Låvi)
- › Capture rate (med/uten Låvi)
- › Periodiserte investeringskostnader
- › Driftskostnader (NOK 0.04/KWh)
- › Kraftgrunnlag
- › Driftsmiddelverdier (2023)
- › Nåverdi av utskiftningskostnader
- › Eiendomsskattegrunnlag (2025)
- › Skjema RF-1153

Fra andre kilder

- › Prisprognoser (Statnett)
- › Marginaltapssats (THEMA)
- › Reinvesteringsantakelse (THEMA)

Forutsetninger og avgrensinger for analysen (2/2)

Ytterligere forutsetninger

Omdisponering av vannfall ved beregning av formuesverdier

- **Eksisterende kraftverk:** Når nytt kraftverk kommer i drift legger vi til grunn at regelen for omdisponering av vannfall kommer til bruk. Eksisterende vannkraftverk vil få sin produksjonsevne redusert i dette tilfelle og vi legger til grunn § 18-5-7 med nedsettelse av beregningsgrunnlaget for brutto salgsinntekter.
- **Nytt kraftverk:** Videre vil omdisponering av vannfall for nytt kraftverk baseres på grunnlagsperioden fra driftsettelse. FSFIN § 18-5-6 viser til om vannfall som ble disponert av et annet kraftverk i grunnlagsperioden. Hva som er grunnlagsperioden kan trekkes ut av sktl. § 18-5 (2) 2. punktum: «Har kraftverket vært omfattet av denne bestemmelsen i færre enn fem år, legges gjennomsnittet av disse årene til grunn.». Grunnlagsperioden vil altså være de årene kraftverket har vært i drift.

Minimumsverdien og maksimumsverdien for eiendomsskattegrunnlaget

- Våre beregninger legger til grunn at minimumsverdien og maksimumsverdien for eiendomsskattegrunnlaget inflasjonsjusteres i analyseperioden.
- Ved omdisponering av vannfall har vi lagt til grunn at det ikke skal påvirke grunnlaget for minimums- og maksimumsgrensene i eiendomsskattegrunnlaget.

Vurdering av tidspunkter for skatteberegninger

Forutsetninger for tid og skatt

Vi har forutsatt at skattefastsettingsåret er året etter inntektsåret (t+1) der eiendomsskatt baseres på beregnet formuesverdi.

Beregninger for formuesverdi baseres da på verdier for inntektsåret, dvs. inntektsårets og 4 siste års salgsinntekter fratrukket driftskostnader og grunnrenteskatt neddiskonteres over uendelig tid og utgjør beregnet kontantstrøm fra driften når kraftverket er i drift.

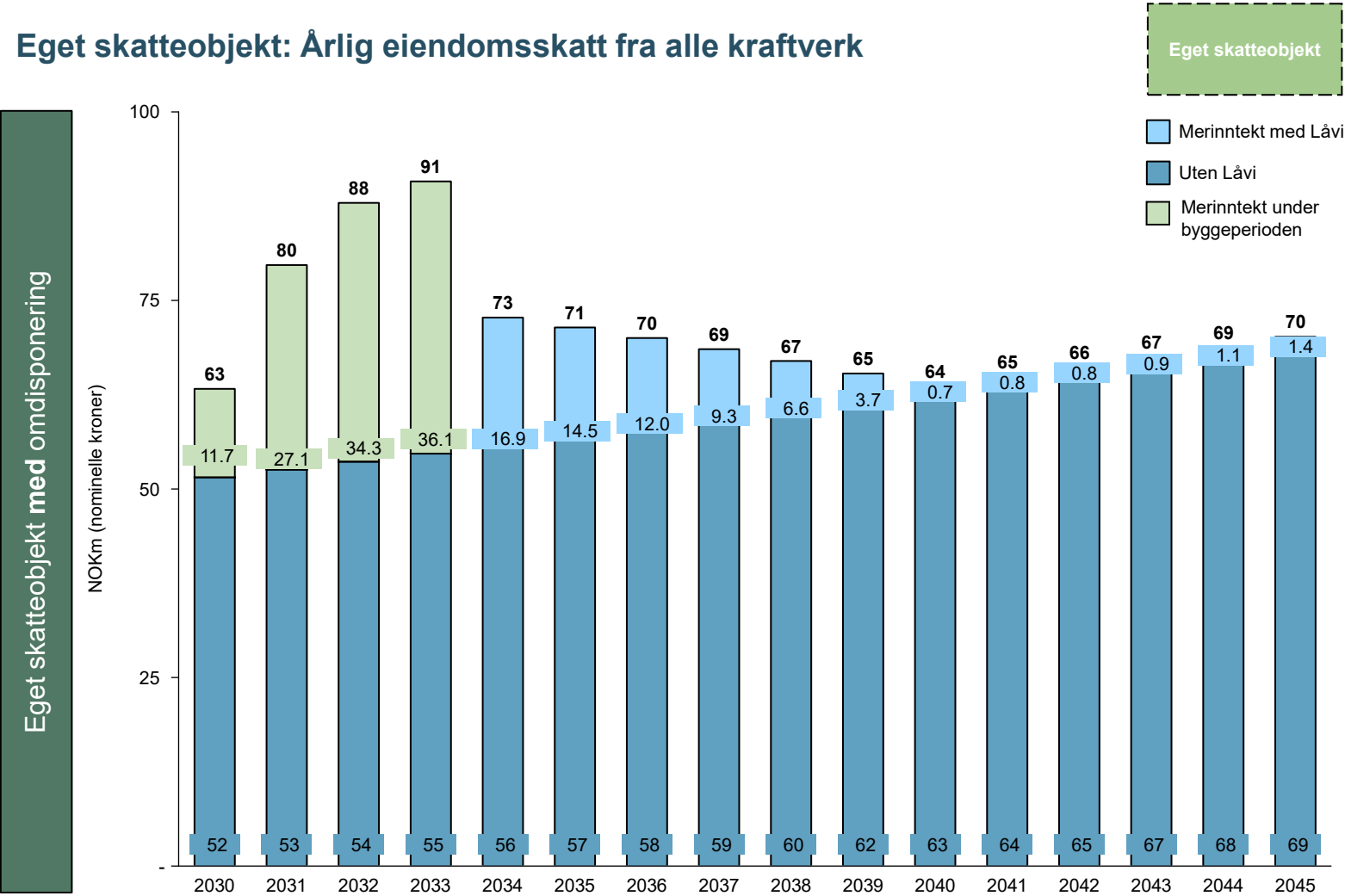
Vi tar ikke stilling når konkret tidspunkt for når fastsatt eiendomsskatt utbetales til kommunen i beregningene.

Innholdsfortegnelse

- 1 Oppsummering av resultater og forutsetninger
- 2 **Beregninger av eiendomsskatt med Låvi kraftverk som eget skatteobjekt**
- 3 Beregninger av eiendomsskatt med Låvi kraftverk som felles skatteobjekt med Aurland 1
- 4 Naturressursskatt

Eget skatteobjekt med omdisponering av vannfall: Utvidelsen gir kommunen NOK 178m i økte inntekter

Eget skatteobjekt: Årlig eiendomsskatt fra alle kraftverk

Kommentarer

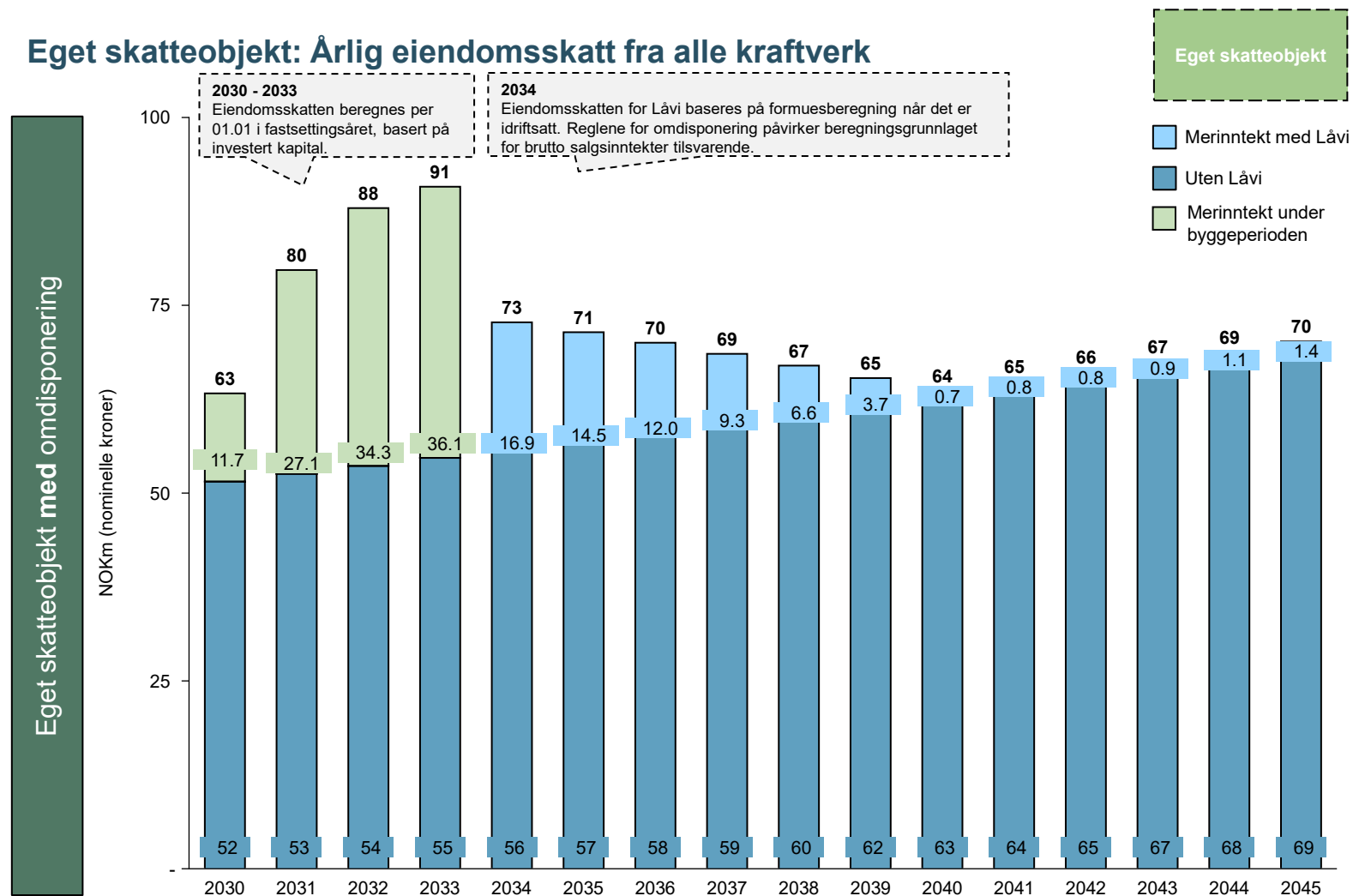
Venstre graf illustrerer utviklingen i eiendomsskatt mellom 2030 til 2045. Vi har forutsatt at dagens driftskostnadsnivå forblir uendret, selv om produksjonen reduseres for Aurland og Vangen. Dette skyldes at den eneste fundamentale endringen er produksjonsvolumet. Grønt indikerer inntekter under byggeperioden.

› Eiendomsskatten på investert kapital beregnes fra 1. januar i skattefastsettingsåret, og vil være NOK 0 for Låvi i 2030. Økningen skyldes i hovedsak investeringen, som ilegges en eiendomsskatt på 7 promille.

Samlet sett øker inntektene fra eiendomsskatt med **NOK 178m** i perioden 2030-2045 med Låvi kraftverk, gitt eget skatteobjekt.

Eget skatteobjekt med omdisponering av vannfall: kommentarer til eiendomsskatt

Eget skatteobjekt: Årlig eiendomsskatt fra alle kraftverk

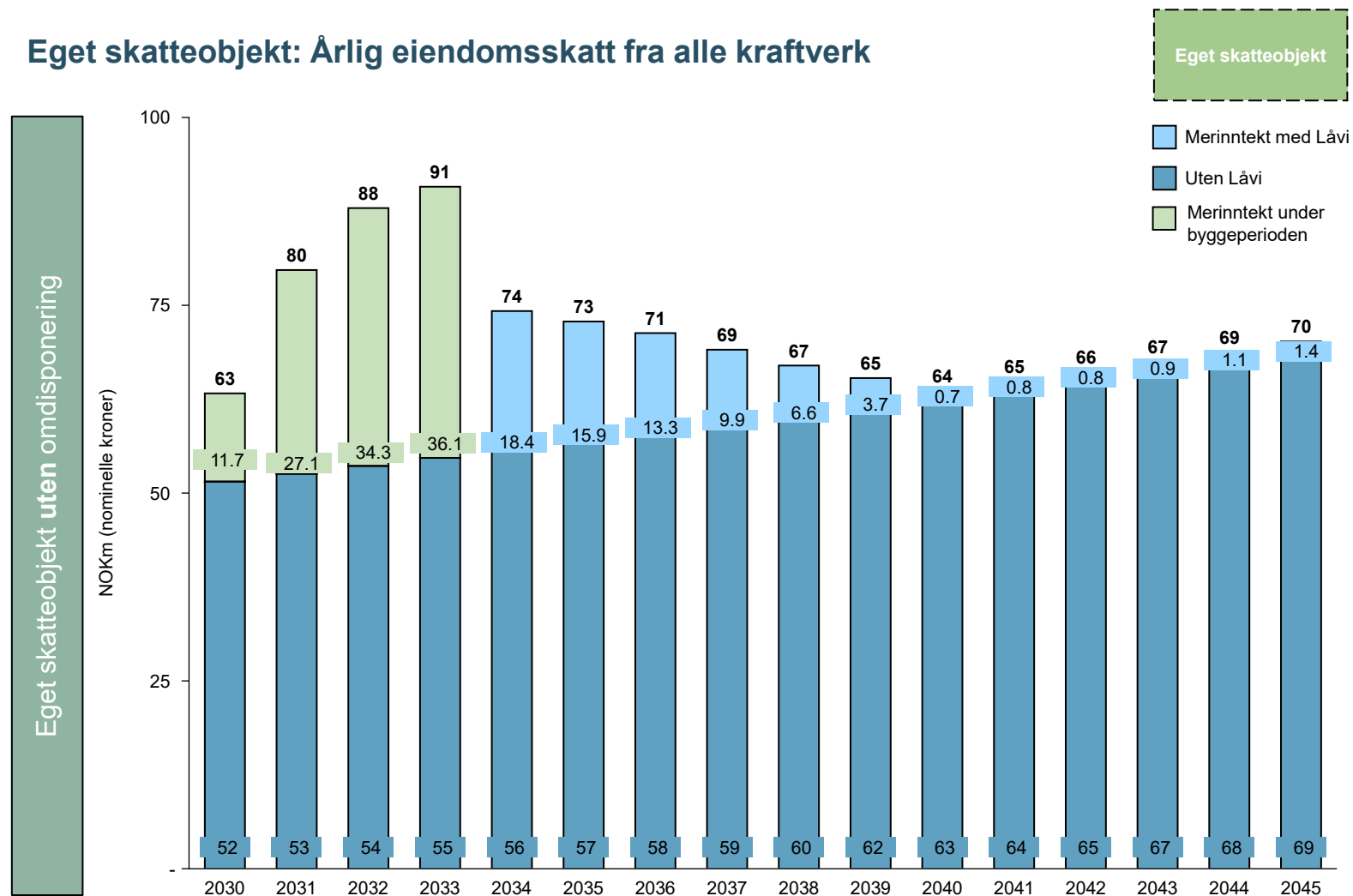
Kommentarer

Venstre graf illustrerer utviklingen i kommuneinntekter mellom 2030 til 2045. Grønt indikerer inntekter under byggeperioden.

- › Eiendomsskatten fra Låvi kraftverk vil være høyest under utbyggingen, da den beregnes basert på investert kapital per 1. januar i fastsetningsåret.
- › Fra toppåret i 2033 vil eiendomsskatten reduseres før den stabiliseres i 2040, med videre vekst kun drevet av inflasjonsjustering.

Eget skatteobjekt uten omdisponering av vannfall: Utvidelsen gir kommunen NOK 183m i økte inntekter

Eget skatteobjekt: Årlig eiendomsskatt fra alle kraftverk

Kilde: Informasjon fra selskapet og THEMA analyse

Kommentarer

Når Låvi kraftverk vurderes som et eget skatteobjekt uten omdisponering, beregnes eiendomsskatten separat for det nye anlegget. Vi legger til grunn at driftskostnadene for eksisterende kraftverk forblir uendret, mens produksjonen i Vangen og Aurland justeres i tråd med endret produksjonsvolum.

I scenariet «uten omdisponering» baseres eiendomsskattegrunnlaget for maksimums- og minimumsverdier på faktisk historisk årsproduksjon, uten justering for omdisponering av vannfall på historiske verdier. Dermed reduseres maksimums- og minimumsverdiene gradvis i takt med gjennomsnittlig produksjon over en syvårsperiode.

Grunnlaget for bruttoinntekter i formuesberegningen er ikke nedjustert, men fases inn gradvis over fem år. Dette er et beregningsscenario og må avvente endelig juridisk avklaring.

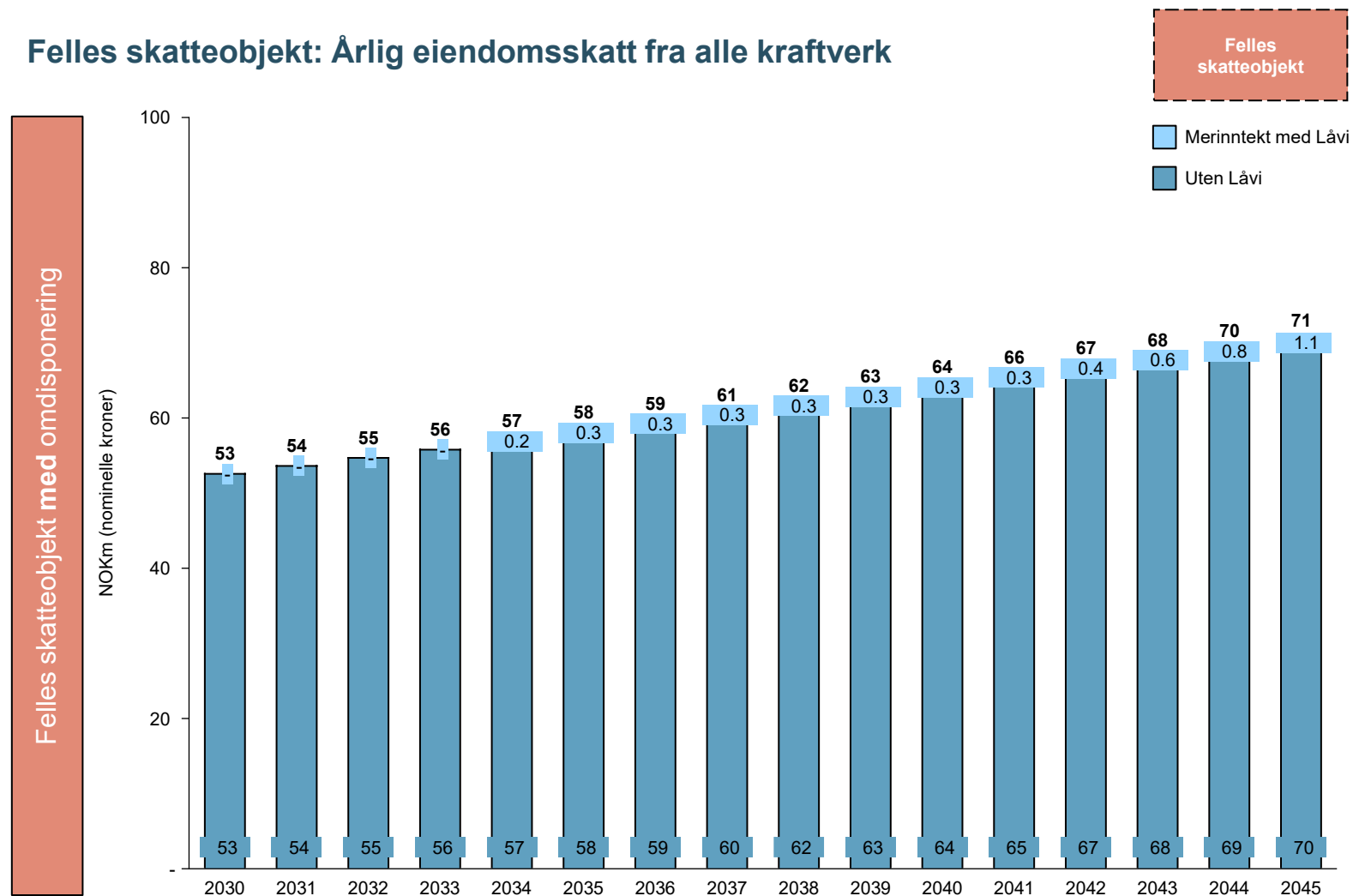
Den samlede økningen i eiendomsskattegrunnlaget skyldes hovedsakelig investeringen i Låvi, som verdsettes etter reglene for nye kraftverk. Totalt gir dette kommunen **NOK 182.8m** i økte eiendomsskatteinntekter i perioden 2030-2045, som er det høyeste nivået blant de vurderte alternativene.

Innholdsfortegnelse

- 1 Oppsummering av resultater og forutsetninger
- 2 Beregninger av eiendomsskatt med Låvi kraftverk som eget skatteobjekt
- 3 Beregninger av eiendomsskatt med Låvi kraftverk som felles skatteobjekt med Aurland 1**
- 4 Naturressursskatt

Felles skatteobjekt med omdisponering av vannfall: En utvidelse gir NOK 5m i økte inntekter mot 2045

Felles skatteobjekt: Årlig eiendomsskatt fra alle kraftverk

Kommentarer

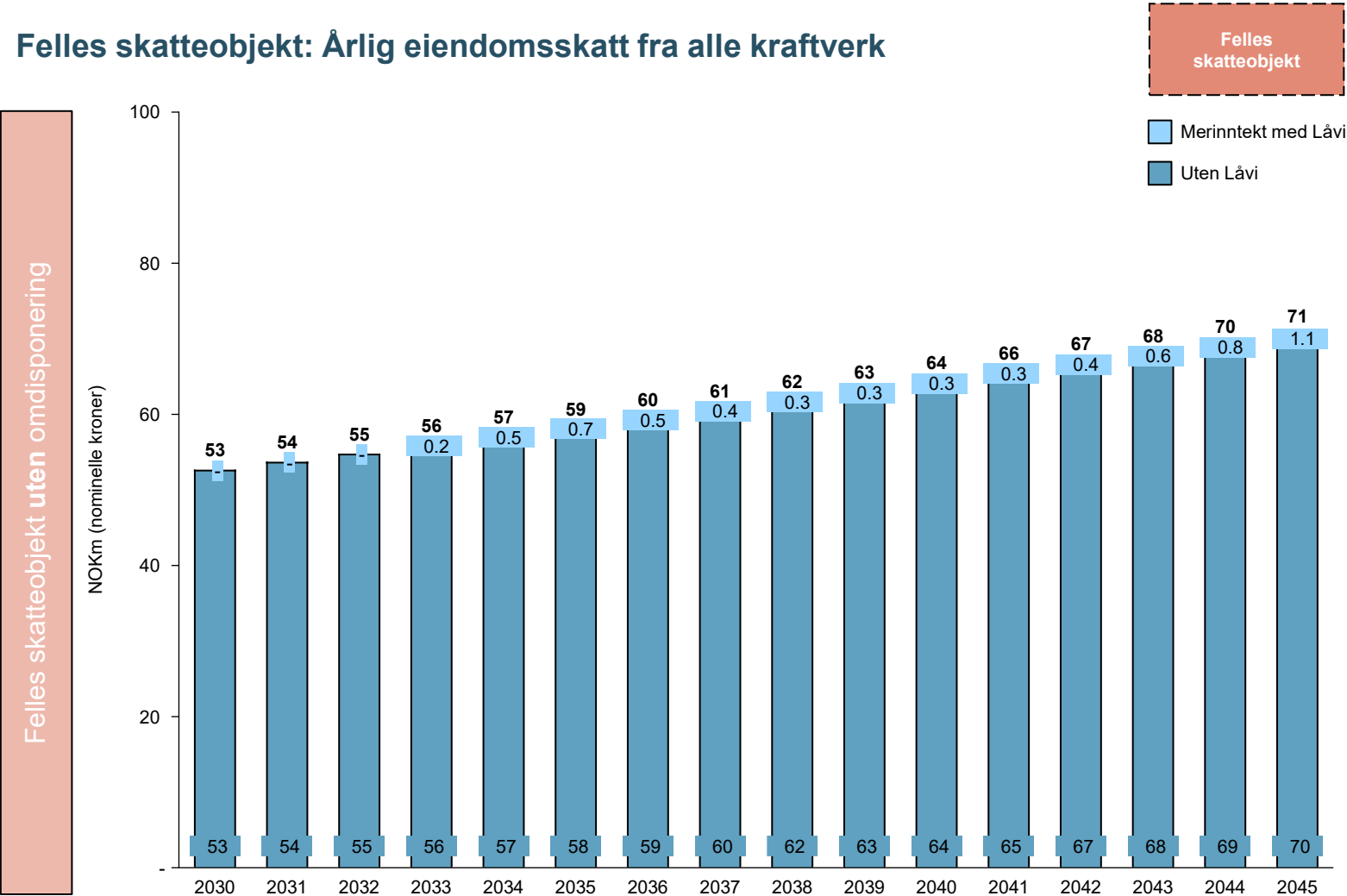
Vi har lagt til grunn at omdisponering av vannfall til nytt kraftverk gjør at produksjonsvolumet og verdsettelsen endres, og at dette reflekteres i eiendomsskattegrunnlaget. Låvi inngår som en del av samme skatteobjekt, men vurderes som nytt kraftverk etter gjeldende tolkning. Økningen i eiendomsskattegrunnlaget skyldes primært økt produksjon på om lag 50 GWh samt at Låvi klassifiseres som nytt kraftverk og verdsettes etter reglene for nye investeringer.

Samlet sett gir dette økte eiendomsskatteinntekter på over **NOK 5.1m** i perioden 2030-2045, gitt samme skatteobjekt og at Låvi ikke vurderes som nytt kraftverk. Vurdering baseres på blant annet uttalelsen fra tolkningsuttalelse fra Finansdepartement datert 07.05.2008:

- «Etter departementets vurdering må lønnsomhetsberegningen etter § 18-5 første til og med fjerde ledd, anses for å "konsumere" den verdistigningen som følger av oppgraderinger (utskifting og utvidelser) i kraftanlegget. Lønnsomhetsberegningen som nevnt kan derfor ikke suppleres med en midlertidig tilleggsvurdsettelse etter § 18-5 sjette ledd.»
- «Etter departementets oppfatning kan verdsettelsesregelen i skatteloven § 18-5 sjette ledd bare anvendes på nye kraftanlegg som ikke er satt i drift, dvs. for kraftanlegg som ikke allerede er undergitt verdsettelse etter hovedregelen i § 18-5 første til og med fjerde ledd.»

Felles skatteobjekt uten omdisponering av vannfall: En utvidelse gir NOK 6m i økte inntekter mot 2045

Felles skatteobjekt: Årlig eiendomsskatt fra alle kraftverk

Kommentarer

Vi har lagt til grunn at driftskostnadene for Vangen forblir uendret, mens kostnadsnivået for Aurland 1 justeres i takt med endringer i middelproduksjon. Dette reflekterer at kun produksjonsvolumet endres i Vangen, mens utvidelsen av Låvi åpner for driftsmessige tilpasninger i Aurland 1, ettersom de inngår i samme kraftverk. Vi har videre forutsatt normal drift i Aurland 1 gjennom hele utbyggingsperioden for Låvi.

- › Det beregnes ingen eiendomsskatt på investert kapital når det inngår som felles skatteobjekt som Aurland 1, se tolkningsuttalelse under. Økningen i eiendomsskatt skyldes en økning i totalt produksjonsvolum på 50 GWh.

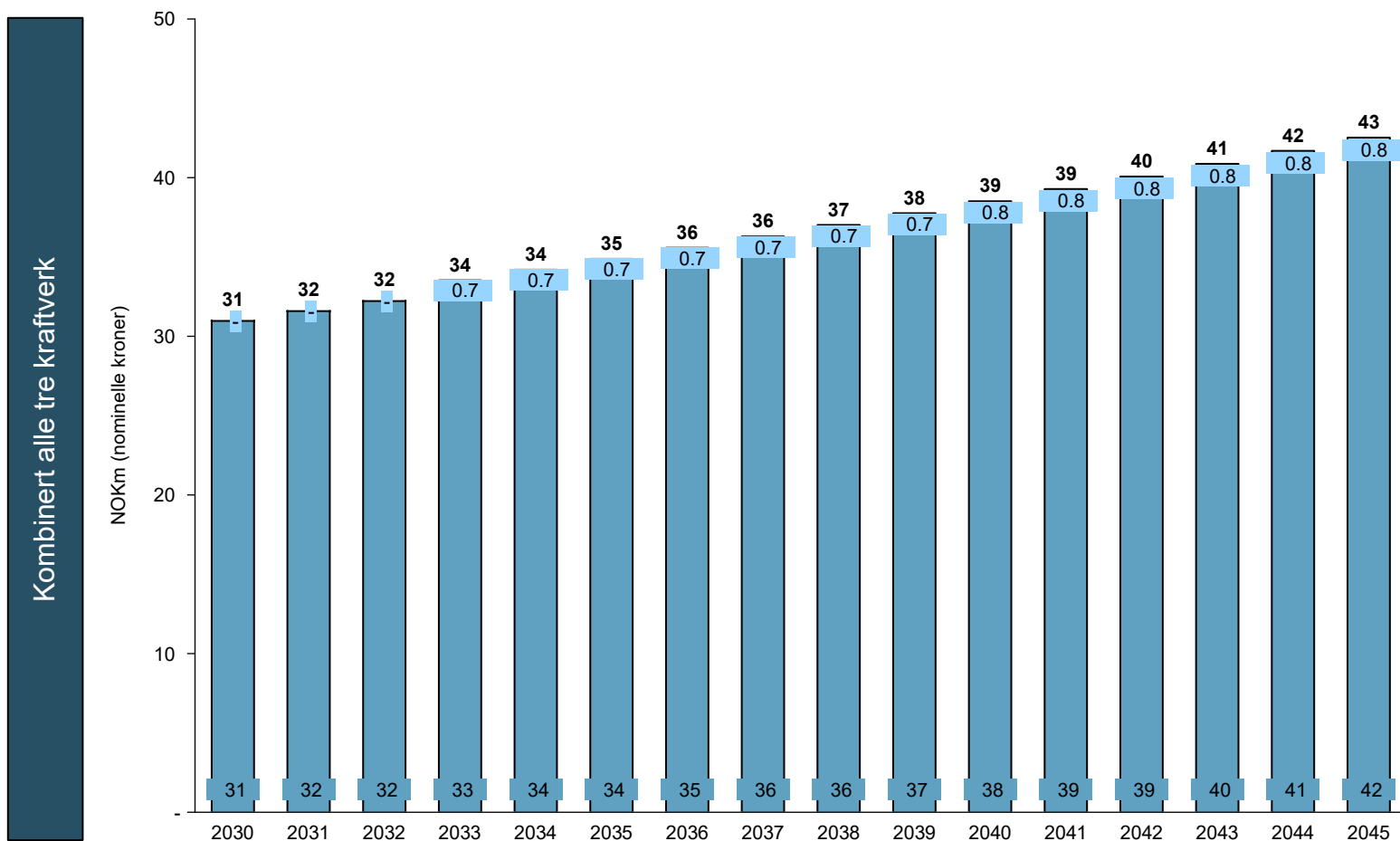
Samlet sett øker inntektene fra eiendomsskatt med **NOK 6.3m** i perioden 2030-2045 med Låvi kraftverk.

Innholdsfortegnelse

- 1 Oppsummering av resultater og forutsetninger
- 2 Beregninger av eiendomsskatt med Låvi kraftverk som eget skatteobjekt
- 3 Beregninger av eiendomsskatt med Låvi kraftverk som felles skatteobjekt med Aurland 1
- 4 **Naturressursskatt**

Naturressursskatt: En økning i kommunale inntekter på NOK 9.7m til 2045

Uavhengig skatteklassifisering: Kommunal merinntekt fra naturressursskatt

Kommentarer

Venstre graf illustrerer utviklingen i naturressursskatt mellom 2030 til 2045. Vi har forutsatt at dagens skattetrykk inflasjonsjusteres.

- › **Gradvis økning i inntekter**, fra NOK 31m i 2030 til NOK 43m i 2045.
- › **Kommunale merinntekter øker med NOK 0.7m** årlig ved ferdigstillelsen av Låvi kraftverk i 2033, uavhengig skatteklassifisering.
- › Naturressursskatten inngår i inntektsutjevningen av skatteinntekter, hvilket betyr at kommunene og fylkene som skatten betales inn til ikke nødvendigvis er de som sitter igjen med den. Kommunen får en brutto merinntekt på NOK 10m i perioden 2030-2045, ved en 50 GWh økning i kraftproduksjon og omtrent NOK 4m i perioden 2030-2045 etter inntektsutjevningen med forutsetning om symmetrisk utjevning på 60 % og at Aurland kommune har betydelig inntekt per innbygger over landssnitt.

Ansvarsfraskrivelse

THEMA Consulting Group AS (THEMA) påtar seg ikke ansvaret for eventuelle uttalelser eller feilaktige opplysninger i denne rapporten. Funn, analyser og anbefalinger i rapporten, eller andre dokumenter levert som en del av dette prosjektet, er basert på begrensede data, offentlig tilgjengelig informasjon og kommersielle rapporter, samt eventuell informasjon og materiale mottatt fra kunden. Enkelte uttalelser i rapporten eller andre dokumenter kan være fremtidsrettede uttalelser basert på THEMAs nåværende vurderinger, modeller og antagelser. Disse kan inneholde kjente og ukjente risikoer og usikkerheter som kan føre til at faktiske resultater, presentasjoner eller hendelser avviker vesentlig fra det som er uttrykt eller antydnet.

THEMA fraskriver seg ansvar overfor tredjepart og gir ingen garantier (uttrykte eller underforståtte) til noen tredjepart i forbindelse med denne rapporten. En eventuell offentliggjøring av denne rapporten skal ikke tolkes som en tillatelse, frafallelse eller samtykke fra THEMA til at tredjepart kan stole på den. THEMA erkjenner og godkjenner at kunden kan dele rapporten (uten garanti for pålitelighet) med tilknyttede selskaper, styremedlemmer, ledere, ansatte og profesjonelle rådgivere, forutsatt at mottakeren skriftlig bekrefter at informasjonen deles uten garanti for pålitelighet før videreformidlingen.

Om THEMA:

THEMA Consulting Group er et spesialisert konsultentselskap som tilbyr ekspertanalyser og rådgivning for utvikling av kraftsektoren og omleggingen til et bærekraftig samfunn.

THEMA Consulting Group

Øvre Vollgate 6
0158, Oslo, Norge

Support@thema.no
<https://www.thema.no/>

Berlin Office

Albrechtstrasse 22
10117, Berlin, Deutschland

THEMA
CONSULTING GROUP

Naviger trygt gjennom energiomstillingen